

Pontje van de maand september 2020

Sluiskil

Door koning Willem I werd in 1823 beslist dat er een kanaal zou moeten komen van Gent (toen nog deel van Nederland) naar Terneuzen. Tussen Sas van Gent en Terneuzen werd daartoe een nieuw kanaal gegraven. Het kanaal werd in 1827 geopend, maar na enkele jaren (1830-1841) was er geen scheepvaart mogelijk vanwege de oorlog tussen Nederland en België. Later werd het kanaal enkele malen verbreed en verdiept.

Over het kanaal kwamen enkele bruggen te liggen, zo ook een brug bij Sluiskil. Maar in 1968 werd er een kanaalverbreding toegepast, waarbij een nieuwe, hogere brug werd gebouwd. Maar omdat deze brug behoorlijk ver noordelijk van het dorp Sluiskil ligt, kwam er in dat jaar ook een pontje dat het oostelijk en het westelijk deel van dit dorp met elkaar verbindt. De veerpont werd geëxploiteerd door Rijkswaterstaat.

Tot 1989 bestond het dorp Sluiskil uit twee delen, westelijk (de grootste kern) en oostelijk (een kleine kern) van het kanaal. In dat jaar werd na een ambtelijk onderzoek vastgesteld dat het oostelijke dorpsdeel teveel last had van geluids-, stank- en stofoverlast. Er werd besloten de laatste resten van het oostelijk deel van het dorp af te breken. Rijkswaterstaat voorzag een sterke afname van het aantal passagiers en besloot de pont uit de vaart te nemen. Maar vanuit het dorp Sluiskil kwamen zodanig felle protesten, waarna werd besloten de pont in de vaart te houden. In 2011 echter besloot Rijkswaterstaat opnieuw de pont uit de vaart te nemen, nu definitief.

Diverse dorpsbewoners waren het met deze plannen niet eens, er werd het “actiecomité Behoud Pontje in Sluiskil” opgericht. Voortrekker van dit comité was de Sluiskillenaar Meerten Dallinga. Na diverse onderhandelingen werd besloten dat het eigendom van de bestaande veerpont zou overgaan van Rijkswaterstaat naar een nieuw op te richten stichting die het pontje verder zou gaan exploiteren. Voor de onderhouds- en exploitatiekosten voor de eerstkomende jaren werd aan de stichting een “bruidsschat” meegegeven van € 335.000.

Begin 2012 is de overdracht tot stand gekomen. De telcijfers van die jaren gaven aan dat er zo'n 260 passagiers van het pontje gebruik maken, oftewel ongeveer 45.000 per jaar. Daaronder zijn veel scholieren die op de fiets naar Terneuzen naar school moeten gaan. Door met het pontje te gaan sparen zij een klim uit naar de hoge verkeersbrug. Bovendien

wordt die brug tamelijk vaak voor de scheepvaart geopend en blijft dan ook nog eens lang openstaan om de zeeschepen op weg naar Gent een goede doorvaart te bieden.

Het is niet alleen maar zonneshijn dat het pontje vergezeld. De exploitatiekosten zijn toch wel hoog, en al in 2017 gaf de stichting aan, dat het geld dat als bruidsschat was meegegeven bijna op was. Per jaar is ongeveer € 40.000 nodig voor exploitatie, ondanks dat er uitsluitend met vrijwilligers wordt gevaren. In dat jaar nam de stichting contact op met de gemeente Terneuzen (waar Sluiskil onder valt) met het verzoek om een bijdrage. De gemeente gaf aan jaarlijks € 7.500 te willen bijdragen, maar dat is volgens de stichting te weinig. Een verzoek om een bijdrage werd ook aan de provincie Zeeland gericht, deze kwam met een toezegging om twee jaar lang € 15.000 te verstrekken. Na deze toezegging verhoogde de gemeente Terneuzen haar bijdrage eerst tot € 20.000 voor twee jaar en later tot € 40.000.

In 2018 werd er een proef gehouden door het reizen met de pont niet meer gratis te laten zijn, maar werd een bijdrage van 50 cent gevraagd. Eind 2019 leken de grootste problemen voor de stichting voorbij. € 25.000 euro wordt door de provincie, Rijkswaterstaat en de gemeente Terneuzen toegekend. En eenzelfde bedrag wordt via sponsoring opgehaald, waarbij kunstmestfabrikant Yara en Havenbedrijf

North Sea Ports samen € 20.000 bijdragen. Men werkt aan een toekomstplan, waarbij ook het vervangen van de huidige veerpont door een nieuwe (goedkoper in de exploitatie zijnde) veerpont ter sprake is gekomen. Hoe de toekomst voor dit pontje eruitziet, we zullen het zien.

Het pontje zelf is, zoals gezegd, in 2012 overgenomen van Rijkswaterstaat. Het is een boogbrugpont, waarbij het stuurhuis bovenop een boog staat die over het rijdek is gelegen. Het pontje dateert uit 1967, is 20 meter lang en 8,3 meter breed. Het is gebouwd door de Arnheemsche Scheepsbouw Maatschappij in Arnhem. Het pontje is goedgekeurd voor maximaal 300 voetgangers. Technisch gezien zouden auto's aan boord kunnen rijden, maar dat is niet toegestaan. Het pontje wordt voortgestuwd door twee DAF motoren van ieder 170 pk.

Aan de buitenkant waren de letters "RIJKSPONT SLUISKIL" aangebracht. Nadat het pontje in eigendom was overgegaan naar de stichting zijn de letters "RIJKS" verwijderd, zodat er nu aan de zijkant te lezen is "PONT SLUISKIL". De bevestiging voor de originele eerste vier letters is echter nog goed te zien.

De vaartijden van het pontje is aangepast aan de schooltijden, namelijk op maandag t/m vrijdag van 7 tot 10 uur en van 14 tot 17 uur. Op zaterdag en zondag wordt er niet gevaren. Het pontje vaart niet in de zomervakantie en tijdens de kerstvakantie.

